

krožnice, je tu in tam dobro, da svojo pozornost vrnemo ponovno v središče. Sinteza božanske zamisli, vizija strukture njenega uresničevanja in načrt njene materializacije – to so dejavniki, ki vladajo dušam na njihovi ravni, pogojujejo njihovo aktivnost in predstavljajo omejitve, v okviru katerih morajo delati; predstavljajo torej dejavnike, ki (v prostoru in času) pogojujejo in omejujejo Božanstvo; takšna je namreč Njegova božanska Volja. Če si vse skupaj ogledamo še z drugega zornega kota, ta pravila stika z dušo določajo ritem in življenjski utrip Boga, ki vztrajno potrka ob nižje ritme in jih na koncu tudi razbije. To se zgodi pri posameznih človeških bitjih; to se bo nekega dne zgodilo tudi pri človeštvu kot celoti; na koncu bodo s tem pogojeni življenje, namen in aktivnost vseh oblik v in na našem planetu.

[246]

d. Pobuda k ustvarjalnemu življenju

Na podlagi tega spoznanja se lahko malo podrobneje posvetimo naši četrti točki, ki se glasi – *pobuda k ustvarjalnemu življenju z božansko uporabo domišljije*. Kot smo videli, mora človeštvo nujno spoznati, da izza pojavnega sveta oziroma sveta oblik (izza tako imenovanega »navideznega sveta«) obstaja svet pomena. Rasa je na pragu razkritja sveta notranjega pomena. Doslej smo se – kot rasa – ukvarjali s simbolom in ne s tem, kar naj bi nam ta predstavljal oziroma z njegovim pomenom. Pa vendar smo danes že dodobra izčrpali svoje zanimanje za zunanje simbole in iščemo – ponovno kot rasa – tisto, kar bi se moralo izraziti skozi zunanji pojavni svet.

Danes lahko slišimo marsikaj o Novi Dobi, prihajajočem razkritju in bližajočem se skoku, ki bo temeljil na intuitivnem spoznanju tega, kar so doslej zgolj medlo zaznavali mistiki, vidci, navdahnjeni pesniki, intuitivni znanstveniki in tisti okultni raziskovalci, ki niso posvečali pretirane pozornosti razglabljanju in

akademski aktivnosti nižjega uma. Zaradi velikega pričakovanja pa pogosto pozabljamo na naslednje: ni treba, da se preveč mučimo poseči navzgor ali da preveč intenzivno pogledujemo navzven, če uporabim besede, ki jih bo možno razumeti z običajnega omejenega zornega kota. To, kar naj bi se razkrilo, leži povsod okoli nas in znotraj nas. Gre za pomen vsega, kar je utelešeno znotraj oblike, za pomen izza pojavnega, za resničnost, zastrto s simbolom, za resnico, izraženo v substanci.

Le dve stvari bosta človeku omogočili prodreti v ta notranji svet vzrokov in razkritja. To sta:

Prvič, nenehno, na subjektivnem impulzu temelječe prizadevanje, da ustvarja tiste oblike, ki bodo izrazile občuteno resnico; s tem prizadevanjem in skozenj se pozornost vztrajno premika iz zunanjega sveta navideznega k notranji plati pojavov. S tem pride do osredotočenosti zavesti, ki se bo sčasoma v tem stabilizirala in se odmaknila od svoje obstoječe intenzivne pozunanjenosti. Iniciant je v bistvu tisti, ki se notranje ukvarja predvsem s subjektivnimi stiki in vtisi, ne pa toliko s svetom zunanjih čutnih zaznav. Gojenje zanimanja za notranji svet pomena ne bo imelo zgolj globokega učinka na duhovnega iskalca samega, ampak se bo na podlagi tega sčasoma tudi v možganski zavesti rase prebudilo spoznanje, da je za človeštvo edini resnični svet, svet pomena. To spoznanje pa bo sčasoma imelo dva učinka:

[247]

1. Prilagoditev oblike na tiste pomembne dejavnike, ki so poskrbeli za njen nastanek na zunanji ravni.
2. Ustvarjalnost, ki bo odražala pristnejšo lepoto, s čimer bo svet ustvarjenih oblik natančneje odražal notranjo uveljavljajočo se resnico. Lahko bi rekli, da množstvo oblik, v svoji neskončni raznolikosti, zastira oziroma zakriva božanskost in da se bosta skozi enostavnost oblik, do katere bo sčasoma prišlo, izrazila pristnejša lepota ter boljši občutek za resnično in da bo tako možno nazorneje sprevideti pomen in namen vsega, kar je Bog dosegel skozi zgodovino.

[248] Drugič, nenehno prizadevanje, da bi človek razvil občutljivost na svet pomenljivih resničnosti in da bi posledično na zunanji ravni prišlo do ustvarjanja tistih oblik, ki bodo pravičen izraz skritega impulza. To dosežemo z gojenjem ustvarjalne domišljije. Za zdaj človeštvo ne ve kaj dosti o tej sposobnosti, ki je latentna v vseh ljudeh. Blisk svetlobe prodre v naprezajoči se um in ga presvetli; razkrita veličastnost za trenutek prešine navdiha željnega aspiranta; pred uglašeno zavestjo umetnika se v trenutku vrhunca njegove osredotočenosti nenadoma razgrnejo barve, lepota, modrost in veličastje, ki jim besede niso dorasle in za sekundo uzre življenje takšno, kakršno je. Vendar vizija izgine, vnema uplahne in lepota zbledi. Človeka prežame občutek izgube in opeharjenosti, obenem pa usvoji gotovost o tem, česar še nikoli prej ni izkusil, in v njem se prebudi želja, da bi to tudi izrazil. Ponovno mora osvojiti to, kar je videl; videno mora predstaviti drugim, ki jih še ni prešinel sveti trenutek razkritja; videno mora izraziti v obliki ter drugim razkriti pomen, ki ga je spoznal izza zunanje pojavne oblike. Kako naj to stori? Kako naj ponovno osvoji to, kar je enkrat že imel in se mu zdi, da je izginilo in zapustilo njegovo polje zavesti? Mora spoznati, da je to, kar je videl in česar se je dotaknil, še vedno tam in da predstavlja resničnost; mora spoznati, da je on tisti, ki se je umaknil, ne vizija. Zdržati mora bolečino, ki spremlja vse intenzivne trenutke, in to znova in znova, vse dokler se njegov mehanizem stika ne prilagodi povišani vibraciji; tako tega skritega sveta lepote sčasoma ni zmožen zgolj občutiti in se ga dotakniti, ampak je z njim zmožen hote vzpostaviti stik, in to kadarkoli. Osvajanje zmožnosti stopanja v stik, vzdrževanja stika in posredovanja spoznanega je odvisno od treh stvari:

1. Od pripravljenosti, da zdrži bolečino, ki spremlja razkritje.
2. Od zmožnosti vzdrževanja zavesti na tisti visoki točki, ki odpira vrata do razkritja.
3. Od uporabe sposobnosti domišljije v povezavi z razkritim oziroma s tistim delom razkritega, ki ga je možganska zavest

uspela prenesti v osvetljeno območje zunanjega znanja. Domišljija oziroma sposobnost notranjega ustvarjanja slik um poveže z možgani ter tako omogoči pozunanjenje zastrtega veličastja.

[249]

Če bo ustvarjalni umetnik pretehtal te tri zahteve – vzdržljivost, meditacija in domišljija – bo v sebi razvijal zmožnost odziva na četrto pravilo vzpostavljanja vodstva duše in sčasoma bo spoznal, da je skrivnost njegovega ohranjanja, vir darov spoznanja, ki so rezultat uspešne kontemplacije, in ustvarjalec vseh oblik na fizični ravni duša.

Uporaba ustvarjalne domišljije bo, odvisno od žarka ustvarjalnega umetnika, obrodila sadove na številnih področjih človeške umetnosti. Ne smemo pozabiti, da so umetniki na vseh žarkih in da ni nekega žarka, ki bi dal več umetnikov od drugih. Oblike nastajajo le navidezno spontano, a dejansko so odvisne od urejenosti notranjega življenja umetnika, ki se odraža v vsej zunanji organizaciji njegovih življenjskih oblik. Prava ustvarjalna umetnost je dušna funkcija; osrednja naloga umetnika je torej doseganje uravnanosti ter meditiranje in osredotočanje pozornosti na svet pomena. Temu nato sledi poskus, kako, skladno z notranjo zmožnostjo in žarkovnimi danostmi umetnika, božanske ideje izraziti v primernih oblikah, na kateremkoli področju, ki si ga pač izbere in mu predstavlja najustreznejši medij za njegovo izražanje. Vzporedno s tem si mora nenehno prizadevati, da na fizični ravni opremi, pouči in izuri mehanizme možganov, rok in glasu, skozi katere mora teči navdih tako, da se notranja resničnost lahko pravilno izrazi in ustrezno pozunanji.

Za to je potrebna velika discipliniranost in zaradi tega toliko umetnikov klecne. Vzroki za njihov neuspeh so različni – strah, da se bodo njihova prizadevanja zaradi uporabe uma izjalovila, in prepričanje, da spontana ustvarjalna umetnost je in mora biti predvsem čustvena in intuitivna, zato pretirano mentalno urjenje zgolj hromi in duši njen izraz. Vse to temelji na inerciji posameznikov, ki jim ustvarjalno delo predstavlja linijo

[250]

najmanjšega odpora in ki ne poskušajo doumeti, od kod prihaja navdih, ali kako naj bi prišlo do pozunanjenja vizije ali tehnike notranjih aktivnosti, temveč zgolj sledijo impulzu. To kaže na človekov neenakomeren in neuravnovešen razvoj, ki je posledica njegove specializacije oziroma intenzivne osredotočenosti na eno področje delovanja skozi niz življenj, zaradi česar razvije zmožnost vzpostavljanja stika z dušo le *skozi te aktivnosti*, ne pa tudi zmožnosti dejanskega stika z dušo. K temu pripomore dejstvo, da je bil umetnik mnogo življenj pod vplivom istega žarka. To je okultni paradoks, vreden pozornosti umetnikov. Druga dva dejavnika, ki sta pogosto odgovorna za neuspeh številnih umetnikov, sta izjemna domišljavost in ambicioznost. Na nekem področju, in samo na tem področju, presegajo zmožnosti povprečnega človeka in so sposobni izjemnih dosežkov. Vendar pa niso sposobni živeti kot duša in svojo poveličevano odličnost izražajo le v eni smeri. Pogosto niso sposobni nikakršne življenjske discipline ali samoobvladovanja; njihova genialnost in izjemnost se kažejo zgolj v izbrani smeri, na preostalih področjih svojega življenja pa božanskosti, kot jo uspejo izraziti skozi svoje umetniške dosežke, ne pridejo niti blizu. Ena izmed nalog nove psihologije je razumeti pomen in tehniko razvoja genialnosti. Genialnost je vedno izraz takšne ali drugačne ustvarjalne aktivnosti duše, s čimer razkriva svet pomena, božanskosti in skrite lepote, ki ga pojavni svet običajno zakriva, a se bo nekega dne skozenj izrazil v vsej svoji pristnosti.

e. Dejavnik analize

Peta kvaliteta oziroma aktivnost duše je *dejavnik analize*. [251] Predstavlja zakon, ki vlada človeštvu. Tega ne smete pozabiti. Analiza, razločevanje, diferenciacija in zmožnost razlikovanja so božanske lastnosti. Če vzbujajo občutek ločenosti in različnosti, zgolj podpihujejo osebne odzive in kažejo na to, da je prišlo do